

KLAGANDE

Danderyds kommun

MOTPARTER

1. Daniel Andersson
2. Andreas Engstrand
3. Ebba Engstrand
4. Johan Jihde
5. Terese Jihde
6. Björn Lagerwall
7. Carolina Lagerwall
8. Juliana Nystedt
9. Paul Rundkvist
10. Britt-Marie Wickman
11. Per Wickman

Ombud för 1-11: Jur.kand. Charlotta Lagnander

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 30 juni 2021 i mål nr 4518-21,
se bilaga A (utan förvaltningsrättens bilagor)

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten bifaller överklagandet och upphäver förvaltningsrättens dom
samt fastställer utbildningsnämndens beslut den 3 februari 2021 § 1.

YRKANDEN

Danderyds kommun yrkar att förvaltningsrättens dom ska undanröjas och utbildningsnämndens beslut den 3 februari 2021 fastställas.

Daniel Andersson, Andreas Engstrand, Ebba Engstrand, Johan Jihde, Terese Jihde, Björn Lagerwall, Carolina Lagerwall, Juliana Nystedt, Paul Rundkvist, Britt-Marie Wickman och Per Wickman (nedan motparterna) anser att överklagandet ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

Danderyds kommun

Förvaltningsrätten har utvidgat ramarna för laglighetsprövningen till att i det närmaste gå in på en prövning av lämpligheten av beslutet och tangerar därmed det kommunala självstyret. En inkorporering av FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, har inte varit avsedd att utvidga ramarna för laglighetsprövning så som nu skett. Artikel 3 i barnkonventionen förutsätter inte att något uttryckligt ställningstagande görs utifrån barnets bästa och förvaltningsrätten ställer mer långtgående krav på kommunen än vad barnkonventionen ger stöd för. Motparternas krav om ett särskilt ställningstagande om barnets bästa har vidare anförts först efter överklagandetidens utgång. Det som klagandena har anfört är främst att underlaget inte har barnets bästa som utgångspunkt.

Ett krav på ställningstagande om barnets bästa innan beslut fattas är främmande och oförenligt med kommunal rätt. Kommunallagen ställer inte krav på motiverade beslut. I förarbetena har bedömts att en inkorporering av barnkonventionen inte skulle innebära några nya åligganden för kommunen och att påverkan på den kommunala självstyrelsen torde vara begränsad. Att sammanträdesprotokoll ska innehålla motiveringar och bedömningar på

detta sätt synes främmande i kommunalt beslutsfattande. Det är förvaltningen som skriver tjänsteutlåtande med förslag till beslut och det är sedan nämnden som fattar det faktiska beslutet. Nämnden kan dela eller inte dela förvaltningens bedömning och oavsett detta kunna fatta beslut enligt förvaltningens förslag eller ett helt annat beslut. Det är var och en av de beslutande ledamöterna som har att göra bedömningen om vad som är barnens bästa vid beslutsfattandet. Inkorporeringen av barnkonventionen kan inte innebära att processen för det kommunala beslutsfattandet ska behöva redigeras.

Barnets bästa har iakttagits inför beslutet. Kommunen har lyssnat på barnen bl.a. genom att ta in underlag från vårdnadshavare, lärare och elevassistenter. Vidare har föräldramöte för att hämta in vårdnadshavares åsikter arrangerats och kommunen har även bett vårdnadshavarna att inkomma med sina och barnets synpunkter. I det ställningstagande som i förvaltningsrättens dom kallas barnkonsekvensanalysen prövas det föreslagna beslutet i förhållande till flera av bestämmelserna i barnkonventionen.

Förvaltningsrätten har genom att hävda att inget uttryckligt ställningstagande gjorts i frågan om förändringarna är för de berörda barnens bästa begränsat beaktandet av barnens bästa till att bara röra de fåtal barn som berörs av flytten. Även barnens bästa för de flertalet kommande elever som beslutet gynnar måste beaktas.

Motparterna

Det föreligger ingen utvidgning av ramarna för laglighetsprövningen. Beslutet överklagades då det inte följde artiklarna 3 och 12 i barnkonventionen. Förvaltningsrätten ställer således inte mer långtgående krav än vad barnkonventionen gör. Inte heller har förvaltningsrätten beaktat omständigheter som klagandena inte har anfört. I överklagandet av

utbildningsnämndens beslut har anförts att beslutsunderlaget inte har barnets bästa som utgångspunkt. Barnkonventionen är tydlig med att det innan beslutet tas ska finnas ett ställningstagande avseende barnens bästa. Utbildningsnämnden har inte beaktat samtliga dimensioner om vad som är barnets bästa enligt konventionen, vilket innebär ett lagbrott. Utan att ha gjort ett ställningstagande avseende barnets bästa kan inte intresseavvägningen där barnets bästa ska vägas in göras på ett korrekt sätt.

Att barnkonventionen nu är lag innebär att kommuner och regioner måste följa vad som föreskrivs och i de fall detta inte redan skett ändra sitt sätt att fatta beslut. Det måste bli tydligt hur processerna fungerar. I det aktuella fallet har kommunen inte tagit in underlag från vårdnadshavare före beslutsfattandet. Det föräldramöte som kommunen nämner kom till efter att föräldragruppen krävt det. I beslutsprocessen har inte något barn getts möjlighet att uttrycka sin åsikt. Detta är ett brott mot artikel 12 i barnkonventionen samt mot 8 kap. 3 § kommunallagen (2017:725) som säger att nämnderna ska verka för att samråd sker med dem som brukar deras tjänster. Utbildningsnämnden menar att det finns ett uttryckligt ställningstagande gällande barnens bästa. Det finns dock ingen redovisning av hur detta ställningstagande tagits fram. Barnen har inte på något sätt gjorts delaktiga varför det inte är möjligt att göra en bedömning av vad som är det bästa för barnen med deras perspektiv som grund.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Det överklagade kommunala beslutet avser en omorganisation av särskoleverksamheten i kommunen. Förvaltningsrätten har upphävt beslutet med motiveringen att kommunen inte har fastställt vad som är barnens bästa och att beslutet därför strider mot lag.

Har förvaltningsrätten beaktat omständigheter som inte anförts av klagandena?

Danderyds kommun har anfört att kravet på ett särskilt ställningstagande om barnets bästa har anförts först efter överklagandetidens utgång.

Kammarrätten gör i denna del följande bedömning.

Vid prövningen av överklagandet får domstolen enligt 13 kap. 7 § kommunallagen inte beakta andra omständigheter än sådana som klaganden har hänvisat till före överklagandetidens utgång.

Motparterna, som var klagande i förvaltningsrätten, anförde där att beslutet stred mot bl.a. barnkonventionen genom att beslutet inte hade barnets bästa som utgångspunkt och att barnens åsikter inte hade beaktats.

Förvaltningsrätten har i skälen för sitt avgörande redogjort för varför domstolen anser att beslutet strider mot barnkonventionen och då uttalat att nämnden i sitt beslut inte har fastställt barnens bästa. Detta ligger enligt kammarrättens bedömning inom den prövningsram som förvaltningsrätten haft att förhålla sig till. Förvaltningsrätten har därmed inte beaktat omständigheter som inte anförts av klagandena inom överklagandetiden. Det finns alltså inte skäl att undanröja förvaltningsrättens dom på denna grund.

Strider beslutet mot lag eller annan förordning?

Strider beslutet mot 8 kap. 3 § kommunallagen?

Motparterna har i ett yttrande till förvaltningsrätten daterat den 12 april 2021 anfört att utbildningsnämndens beslut strider mot kommunallagens

bestämmelser om samråd då barnen och deras vårdnadshavare inte har getts möjlighet att uttrycka sina åsikter.

Att beslutet skulle strida mot 8 kap. 3 § kommunallagen har anförts först efter överklagandetidens utgång. Den omständigheten kan därför inte beaktas av kammarrätten vid prövningen av målet.

Strider beslutet mot barnkonventionen?

Barnkonventionen är numera en del av svensk rätt. En tanke med inkorporeringen av artiklarna 1–42 som lag har varit att stärka barnets rättigheter och att tydliggöra att konventionens rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som rör barn (prop. 2017/18:186 s. 74).

I artikel 3.1 barnkonventionen anges följande. Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

Regeringen har i propositionen om inkorporering av barnkonventionen ansett att det bör överlämnas till domstol och andra rättstillämpande organ att inom befintliga rättsliga ramar bedöma om en bestämmelse är direkt tillämplig eller inte (prop. 2017/18:186 s. 89).

Artikel 3.1 är en sådan bestämmelse som i praxis har ansetts direkt tillämplig (se t.ex. NJA 2020 s. 761 och Högsta domstolens dom den 15 december 2021 i målet ”Barnens bostad”). Det innebär att om ett kommunalt beslut strider mot artikel 3.1 kan det upphävas med stöd av 13 kap. 8 § kommunallagen.

Förvaltningsrätten har upphävt kommunens beslut med motiveringen att kommunen inte har fastställt vad som är barnens bästa. Kammarrätten ska därför pröva om detta innebär att kommunens beslut strider mot lag.

Kammarrätten konstaterar inledningsvis att artikel 3.1 i barnkonventionen stadgar att barnets bästa ska beaktas, men att barnkonventionen inte anger på vilket sätt detta ska ske. Artikel 3.1 har nära koppling till artikel 12 om barnets rätt att uttrycka sina åsikter och att höras. FN:s kommitté för barnets rättigheter (barnrättskommittén) menar att artiklarna kompletterar varandra på så sätt att artikel 3 handlar om att förverkliga barnets bästa och artikel 12 om tillvägagångssättet för att lyssna till barnets eller barnens åsikter och beakta dem.

Barnrättskommittén har vidare uttalat att artikel 3.1 träffar alla beslut som direkt eller indirekt rör barn och att begreppet ”åtgärder som rör barn” ska ges en vid betydelse. (SOU 2020:63 s. 183 och 187.)

Enligt artikel 12.1 ska en stat tillförsäkra ett barn som är i stånd att bilda en åsikt rätten att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör barnet. Ett barns åsikter ska beaktas i förhållande till ålder och mognad. För att ett barn ska tillförsäkras denna rätt ska barnet enligt artikel 12.2 särskilt beredas möjlighet att höras. Det kan göras direkt eller genom företrädare eller ett lämpligt organ och gäller i alla domstolsförfaranden och administrativa förfaranden som rör barnet.

I propositionen om inkorporering av barnkonventionen anförs bl.a. följande. Barnets bästa ska, när olika intressen vägs mot varandra, väga tungt men inte ensamt vara utslagsgivande. I det enskilda fallet kan således andra samhällsintressen väga tyngre. Principen om barnets bästa ska alltid tillämpas när man fattar ett beslut som rör ett enskilt barn eller grupper av barn. Den aktuella principen innebär att när ett enskilt barn eller en grupp barn kommer att påverkas av ett beslut, måste beslutsprocessen innehålla en utvärdering av eventuella positiva eller

negativa konsekvenser för barnet eller barnen. Principen om barnets bästa måste ses som ett tillvägagångssätt i varje beslutsprocess där barn är berörda. Vidare bör varje beslut som rör ett eller flera barn innehålla en motivering där det bl.a. bör framgå vilka aspekter som beslutsfattaren ansett vara relevanta i bedömningen av barnets bästa. Om beslutet inte stämmer överens med barnets åsikter bör orsaken till detta tydligt anges. I de undantagsfall där den valda lösningen inte överensstämmer med barnets bästa bör skälen till att något annat vägt tyngre klargöras för att visa att barnets bästa noga har analyserats och övervägts. (Prop. 2017/18:186 s. 96.)

Kammarrätten gör följande bedömning.

Barnkonventionens artikel 3.1 ställer krav på att barnets bästa ska beaktas. I det ligger att effekterna av ett beslut måste utredas och bedömas samt att beslutsprocessen måste innehålla en utvärdering av de positiva och negativa konsekvenser som beslutet kan få för det eller de barn som berörs av beslutet. Det är inte givet att det alltid går att fastslå om ett beslut är förenligt med barnets bästa. Ett beslut kan innebära såväl negativa som positiva konsekvenser för ett barn. Ett beslut som rör flera barn eller barn i allmänhet kan vara positivt för några barn men negativt för andra. Det innebär att det inte alltid är möjligt att fastställa vad som är barnets bästa. Barnkonventionen ställer heller inte krav på en formell process för att fastställa barnets bästa. Kommunens beslut är därmed inte olagligt på denna grund.

Motparterna har hos förvaltningsrätten vidare gjort gällande att kommunen inte haft barnets bästa som utgångspunkt och att barnens åsikter inte beaktats. Kammarrätten går därför vidare och prövar om beslutet är olagligt på grund av att barnets bästa inte har beaktats inför beslutet.

Av handlingarna i målet framgår att kommunen genomfört flera utredningar rörande omorganisationen av särskoleverksamheten inför beslutet. Utredningarna har genomförts av både externa aktörer och av bildningsförvaltningen. Kommunen har anfört att den lyssnat på barnen bl.a. genom att ta in underlag från vårdnadshavare, lärare och elevassistenter. I underlaget till beslutet om omorganisation finns även en bilaga med rubriken ”Prövning av barnets bästa och barnkonsekvensanalys”. I denna redogörs för vilka barn som direkt och indirekt berörs av de föreslagna organisationsförändringarna samt hur elever och vårdnadshavare kommer att delges information om dessa. Vidare görs en bedömning av förslaget utifrån artiklarna 2, 3, 6 och 12 i barnkonventionen och konsekvenser samt eventuella intressekonflikter redovisas. Inom ramen för bedömningen av barnets bästa föreslås även kompensatoriska åtgärder för den negativa påverkan som förändringarna kan innebära.

Kammarrätten bedömer mot den bakgrunden att ledamöterna i utbildningsnämnden haft tillgång till sådant underlag att de har haft förutsättningar att kunna beakta de berörda barnens bästa inför beslutet om omorganisation av särskoleverksamheten. Kammarrätten noterar vidare att de barn som direkt berörs av beslutet har fått komma till tals via vårdnadshavare, lärare och elevassistenter. Kammarrätten bedömer därför att beslutsprocessen är tillräcklig för att uppfylla kraven i artikel 3.1 i barnkonventionen. Kommunens beslut om omorganisation av särskoleverksamheten strider därför inte heller på denna grund mot barnkonventionen.

Sammanfattningsvis bedömer kammarrätten att utbildningsnämndens beslut inte strider mot lag. Förvaltningsrättens dom ska därför upphävas och utbildningsnämndens beslut den 3 februari 2021 § 1 fastställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Anita Linder
lagman
ordförande

Eva Östman Johansson
kammarrättsråd
referent

Maria Braun Hotti
kammarrättsråd

De särskilda ledamöterna Lena Grapp och Helena Linde har deltagit i avgörandet.

Martin Rudgård
föredragande jurist

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 33

DOM
2021-06-30
Meddelad i Stockholm

Mål nr
4518-21

KLAGANDE

1. Sven DANIEL Andersson, 19710823-0157
2. EBBA Kerstin Magdalena Engstrand, 19810715-0446
3. Peter ANDREAS Engstrand, 19740809-6639
4. Inga TERESE Jihde, 19761202-0102
5. JOHAN Anders Jihde, 19720926-0533
6. BJÖRN Olof Lagerwall, 19760323-1411
7. CAROLINA Anna Linnéa Lagerwall, 19840503-0142
8. JULIANA Andrea Nystedt, 19840312-1208
9. PAUL Henrik Rundkvist, 19690511-4234
10. Sirwan Saleh, 19800517-0579
11. Britt-Marie Wickman, 19780509-1589
12. PER Martin Leif Wickman, 19740316-4614

Ombud för 1–12: Jur.kand. Charlotta Lagnander

MOTPART

Danderyds kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Danderyds kommuns beslut 2021-02-03 § 1, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet.

Dok.Id 1376978

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd33.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratten-i-stockholm/	-	måndag–fredag 08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Utbildningsnämnden i Danderyds kommun (nämnden) beslutade den 3 februari 2021 att samla grundsärskoleverksamheten till två skolenheter, Kevingskolan och Mörbyskolan. Nämnden beslutade vidare att organisationsförändringen ska vara genomförd den 1 juli 2021, att elever som är mottagna i grundsärskolan på Vasaskolan erbjuds ett skolbyte till Kevingskolan inför läsåret 2021/2022 och att ge bildningsförvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för genomförande. Utdrag ur protokollet från sammanträdet där beslutet fattades finns i bilaga 1.

Klagandena yrkar att beslutet ska upphävas och för till stöd för sin talan bl.a. fram följande. Beslutet ska upphävas med stöd av 13 kap. 8 § 4 kommunallagen (2017:725), KL. Det har genomförts en utredning inför att beslutet fattades. Det centrala i utredningen är ekonomi och möjligheten att effektivisera verksamheten och den har inte haft barnets bästa som utgångspunkt. Barnen som finns på den skolenhet som ska stängas har diagnoser som kräver miljöer och omgivningar som ger möjlighet till lugn och ro, avskildhet och få personkontakter. En förflyttning till en annan miljö riskerar att påverka barnen så att de inte kan tillgodogöra sig undervisningen och beslutet påverkar deras arbetsmiljö. Det har inte förekommit några samtal, djupintervjuer eller enkäter med eleverna eller deras föräldrar. Två dagar före beslutet fattades fick föräldrarna möjlighet att lämna synpunkter. Det är verkningslöst ur ett delaktighetsperspektiv. Det har heller inte skett något samråd mellan nämnden och de berörda eleverna eller deras vårdnadshavare. Det finns brister i underlaget för att barnen inte gjorts delaktiga i beslutet och för att det inte finns tillräckligt med underlag för att göra en korrekt bedömning av barnets bästa. Inget barn följer flera läroplaner och bottenvåningen i lokalen Vasaborg är tillgänglighetsanpassad. Beslutet strider mot 1 kap. 10 § skollagen (2010:800), artikel 2, 3, 6 och 12 i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) och

artikel 7 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Danderyds kommun (kommunen) anser att överklagandet ska avslås och för bl.a. fram följande. Klagandena har som grund för att beslutet ska upphävas fört fram att beslutet strider mot lag. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning utgör inte lag eller annan författning och kan därför inte läggas till grund för att upphäva ett beslut som överklagats enligt 13 kap. KL. En barnkonsekvensanalys finns med som underlag till det överklagade beslutet. Beslutet är långsiktigt hållbart och har barnets bästa i fokus. Det ligger utanför en laglighetsprövning att pröva de bedömningar som nämndens beslut vilar på. Domstolen kan inte göra materiella prövningar av en kommuns bedömning av vad som i olika beslut främjar barnens utveckling. En inkorporering av barnkonventionen har en begränsad inverkan på den kommunala självstyrelsen och är inte avsedd att utvidga ramarna för laglighetsprövning enligt 13 kap. KL. Vidare innebär inte artikel 12 i barnkonventionen att det enskilda barnet ska yttra sig om hur skolans huvudman organiserar skolverksamheten på den övergripande nivå som det överklagade beslutet innebär. Det klagandena i övrigt fört fram saknar betydelse för prövningen av om det överklagade beslutet strider mot svensk lag.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 13 kap. 8 § KL ska ett överklagat beslut upphävas om det inte har kommit till på lagligt sätt, beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen, det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det eller beslutet annars strider mot lag eller annan författning. Av bestämmelsen framgår vidare att domstolen inte får ersätta det överklagade beslutet med något annat beslut.

Klagandena har bl.a. fört fram att barnen som finns på den skolenhet som ska stängas har diagnoser som kräver miljöer och omgivningar som ger möjlighet till lugn och ro, samt att en förflyttning till en annan miljö riskerar att påverka barnen så att de inte kan tillgodogöra sig undervisningen. Detta tar sikte på beslutets lämplighet, som inte prövas inom ramen för en laglighetsprövning. Det överklagade beslutet kan därför inte upphävas med hänvisning till dessa omständigheter.

Klagandena har även gjort gällande att beslutet strider mot artikel 7 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionen är inte formellt tillämplig i Sverige. Det saknas därför anledning att med tillämpning av 13 kap. 8 § 4 KL pröva om kommunens beslut strider mot konventionen (jfr RÅ 2007 not. 7). Kommunens beslut kan därför inte anses strida mot lag eller annan författning på denna grund.

Klagandena har även fört fram att det finns brister i beslutsunderlaget för att barnen inte gjorts delaktiga i beslutet och för att det inte finns tillräckligt underlag för att göra en korrekt bedömning av barnets bästa, samt för att det inte har skett ett samråd mellan nämnden och de berörda eleverna eller vårdnadshavarna inför beslutet. De har hänvisat till 1 kap. 10 § skollagen och ett antal artiklar i barnkonventionen.

Enligt 1 kap. 10 § skollagen gäller bl.a. följande. Barnets bästa ska vara utgångspunkt i all utbildning och annan verksamhet enligt lagen om de rör barn. Barnets inställning så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne och deras åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till deras ålder och mognad. Av förarbetena till skollagen framgår att bestämmelsen har sin utgångspunkt i artikel 3 och artikel 12 i barnkonventionen (prop. 2009/10:165 s. 638). De närmare formerna för hur barnets bästa ska beaktas eller hur barnets rätt att komma till tals ska säkerställas framgår dock inte

av 1 kap. 10 § skollagen. Förvaltningsrätten anser därmed att det inte finns stöd för att upphäva beslutet med hänvisning till den bestämmelsen eftersom det, även om underlaget inför beslutet skulle vara bristfälligt, inte framgår närmare på vilket sätt det överklagade beslutet skulle vara fattat i strid med bestämmelsen. Bestämmelsen är dock snarlik vissa bestämmelser i barnkonventionen vilka närmare behandlas nedan.

Barnkonventionen utgör sedan den 1 januari 2020 svensk lag i form av lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter. Förvaltningsrätten anser inledningsvis att det som klagandena gjort gällande inte medför att det överklagade beslutet ska upphävas med anledning av det som framgår av artiklarna 2, 6 och 12 i barnkonventionen. Den bedömningen gör domstolen mot bakgrund bl.a. av att det i barnkonventionen inte ställs några precisa krav kring hur barn ska ges möjlighet att komma till tals och att det överklagade beslutet därmed inte kan sägas strida mot de artiklarna i konventionen.

I artikel 3.1 i barnkonventionen anges dock att vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Detta innebär enligt förvaltningsrättens mening att när beslut ska fattas som rör barn måste beslutsfattaren bedöma om beslutet är för barnets bästa eller inte. I ett ärende med flera barn inblandade, eller rentav många som i det nu aktuella målet, är det inte säkert att alla barns bästa sammanfaller. Då bör det före det att beslut fattas fastställas vilka olika sätt att fastställa barns bästa som föreligger. När det gäller frågan hur barnets bästa ska utredas kan bl.a. artikel 12 i barnkonventionen vara särskilt relevant. När sedan barnets bästa fastställts ska det vägas mot andra intressen, t.ex. effektivitetshänsyn och hänsyn till bristande ekonomiska resurser. Det är inte sagt att barnets bästa

alltid ska vara utslagsgivande men det ska alltid beaktas vid beslutsfattande som rör barn (jfr det som anges i ovan nämnd prop. 2009/10:165 s. 638).

Kommunen har inför det överklagade beslutet redogjort för vissa positiva och negativa konsekvenser av de tänkta förändringarna för de berörda barnen i en barnkonsekvensanalys. I barnkonsekvensanalysen, eller i det övriga underlag som upprättats inför beslutet, har dock inget uttryckligt ställningstagande gjorts i frågan om förändringarna är för de berörda barnens bästa eller inte. I det aktuella målet synes kommunen därför inte ha fastställt vad som är barnens bästa innan beslut fattats. Beslutet strider därmed mot lag och överklagandet ska därmed bifallas på så sätt att beslutet upphävs med stöd av 13 kap. 8 § 4 KL.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (FR-03).

Gustav Granholm (skiljaktig)
Förvaltningsrättsfiskal

De särskilda ledamöterna Susanne S:t Clair Renard och Sverker Scheutz har också deltagit i avgörandet.

Förvaltningsrättsnotarien Alicia Karlsson har föredragit målet.

Skiljaktig mening

Gustav Granholm anser att överklagandet ska avslås och för fram följande. Som underlag för det överklagade beslutet finns bl.a. en så kallad barnkonsekvensanalys i vilken konsekvenser av beslutet lyfts fram i förhållande till barnperspektivet. Den sista rubriken i barnkonsekvensanalysen lyder

”Bedömning av barnets bästa och fattande av beslut” under vilken vissa ställningstaganden görs kring beslutets effekter för de berörda barnen. Jag instämmer i majoritetens uppfattning att det som tas upp under rubriken inte utgör en klar och tydlig bedömning av om den föreslagna förändringen i och för sig är för barnens bästa eller inte. Någon sådan bedömning framkommer inte heller någon annanstans i underlaget inför beslutet. Bestämmelserna i barnkonventionen är dock allmänt utformade och det framgår inte närmare hur barnperspektivet ska beaktas. Mot den bakgrunden bedömer jag att artikel 3 i barnkonventionen inte medför att underlaget inför ett beslut i en kommunal nämnd måste innehålla en specifik formulering som utgör ett uttryckligt ställningstagande i frågan om barnens bästa. Jag anser tvärtom att övervägandena som tas upp i barnkonsekvensanalysen medför att det saknas anledning att ifrågasätta att nämndens ledamöter kunnat beakta vad som är barnens bästa. Bedömningen av vad som är barnens bästa utgör vidare en del av det ställningstagande varje enskild ledamot av en nämnd har att göra vid omröstningen av om ett förslag som rör barn ska antas eller inte. Det gäller särskilt i fall som detta, när det är fråga om en övergripande förändring som påverkar både barn som nu går i de aktuella skolorna och barn som kommer att göra det i framtiden. Huruvida var och en av de beslutande ledamöterna i nämnden i och för sig ansett att beslutet varit för barnens bästa eller inte kan därmed inte klargöras genom att ta del av nämndens underlag. Det innebär enligt min mening att det inte kan finnas något egentligt syfte med att kräva att det finns en uttrycklig bedömning av den frågan i nämndens underlag inför beslutet. Sammantaget bedömer jag alltså att det inte framkommit annat än att kraven i artikel 3 i barnkonventionen varit uppfyllda och att det överklagade beslutet därmed inte ska upphävas för att det stridit mot lagen om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter. Jag instämmer i övrigt i majoritetens bedömningar. Det innebär att överklagandet ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.